

08.03.2014 - Et værdigt liv - også til sidst

Da mine bedsteforældre i sin tid overdrog gården til min far og mor, blev de boende sammen med os. De havde en stue og et soveværelse, som var deres, og ellers spiste vi sammen og gjorde fælles brug af badeværelset, køkkenet, stuer, haven og alt det andet.

I den udstrækning, de stadig kunne, var de en betydningsfuld del af familiens og gårdens daglige liv.

Min bedstefar arbejdede med i laden og marken, min bedste hjalp min mor med madlavning, opvask og alt det andet, der hørte en husholdning på landet til. Og så passede hun min søster og mig, så barnevognen med os i, ikke behøvede at stå i bagende sol for enden af roerækken og vente på, at min mor kom tilbage fra næste række og således lindre vores behov for mad, ren ble og skygge.

Og kan du tænke dig det allervigtigste: De legede, læste, fortalte om endnu ældre dage og tider, og spillede kort med os, og vi var de sødeste tøsere i verden.

Hvordan det var at være ung kone på gården i den konstellation, har min mor kun talt pænt og godt om.

Jeg kan kun forestille mig, at jeg, hvis det havde været mig, måske ikke altid ville have fundet det lige let.

Og jeg husker diskussionerne min far og hans far imellem, når min far med stor iver, begejstring og arbejdsomhed satte nye projekter og moderniseringer i gang.

Men som barn var det skønt og trygt at blive passet på og holdt af på så tæt hold.

For mine bedsteforældre vedkommende forestiller jeg mig, at de nok havde en følelse af, at der stadig var brug for dem, hvilket der jo rent faktisk også var. At de også i deres alderdom havde betydning for nogen og noget, at de var regnet og regnet med.

Dette at betyde noget for nogen og føle sig værdifuld, fuld af værdi og værdighed tror jeg, mange af os ønsker.

Uanset alder, køn, status, helbred, arbejde eller ej, har jeg en formodning om, at ligegyldigheden ved manglen af følelsen heraf, ofte er en ubuden gæst hos mange af os.

At vi bestemt også selv er ansvarlige for at fylde indhold og mening i vores liv, er jeg ikke i tvivl om.

Men når vi er syge, gamle og måske ikke har helt de samme kræfter og ressourcer mere - hvordan

kan følelsen af værdi og værdighed så vare ved - også til sidst?

At den ældre generation kommer på aftægt hos børnene, er tiden i de fleste tilfælde løbet fra, selv om nogle familier også i dag til gensidig glæde og gavn vælger at bo under samme tag eller lige ved siden af hinanden.

Hvorimod andre - og det være sig både den ældre og yngre generation- ville finde bare tanken herom ganske uudholdelig.

Da min bedstefar døde, blev min bedste selvfølgelig boende hos os lige indtil den dag, da hendes høje alder

og helbred behøvede mere pasning og pleje end den, mine forældre kunne klare.

Bedste kom på det lokale plejehjem. Ikke at jeg tror, det heller for hende var uden vemod og smerte at sige sit hjem farvel, men plejehjemmet var altså et plejehjem.

På det plejehjem var der mennesker, flinke damer, forstås, som under

forstanderindens ledelse, passede og plejede de gamle. Og - havde jeg

fornemmelsen af - med en respekt for, at dette sted var den gamles hjem.

I køkkenet stod Else og lavede god mad med daglige to retter. Mad, der blev lavet

fra bunden, og mad, som de gamle kendte og holdt af. Else kunne sågar finde på at

spørge, hvad de kunne tænke sig, hun lavede til dem, og hvis de magtede det, eller

gad, var hun taknemlig for deres hjælp med borddækning, bærplukning og

ærtebælgning.

I Elses køkken duftede der af mad, brød og kage, så de gamle kunne glæde sig til

måltidet og lade tænderne- egne eller ej – løbe i vand.

Min påstand er ikke, at vi gives et værdigt liv - også til sidst- kun ved at lade

plejehjemmenes køkkener dufte af mad og hjemmetrillede boller.

Men for pokker, hvor jeg ikke synes, det er værdig for nogen, at der nu er lukket og

slukket i mange plejehjemskøkkener, og at et bad er noget, man skal søge om at få.

Ikke at et liv bliver værdigt, godt og betydningsfuldt ved duften og smagen af god

mad alene, men det kan vel godt gå hen og blive en lille smule uværdigt uden, vil jeg

tro.